Çocuk Beslenme Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuk Beslenme Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18708

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuk Beslenme Anketi, okul ça??ndaki çocuklar?n beslenme al??kanl?klar?n?, tutumlar?n? ve ilgili davran??lar?n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçektir. Orijinal olarak yabanc? dilde haz?rlanm?? olan bu araç, L. Erdim, A. Ergün ve S. Ku?uo?lu taraf?ndan 2017 y?l?nda Türk kültürüne uyarlama çal??mas? ile kazand?r?lm??t?r. Bu çal??ma, anketin Türkiye'deki **okul ça?? çocuklar?** popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermeyi hedeflemi?tir.

Ölçek, çocuklar?n günlük diyet tercihlerini ve beslenmeye yönelik genel yakla??mlar?n? sistematik bir ?ekilde ölçerek, halk sa?l??? ve **beslenme** alan?ndaki ara?t?rmalara önemli veriler sa?lamaktad?r. Ara?t?rmac?lar, bu anket sayesinde çocukluk döneminde ortaya ç?kan beslenme risklerini erken te?his edebilir ve önleyici müdahaleler geli?tirebilirler.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Beslenme Anketi, beslenme al??kanl?klar?, okul ça?? çocuklar?, uyarlama, psikometri, diyet, sa?l?k.

Yazarlar

Leyla Erdim, Aysun Ergün, Sema Ku?uo?lu.

Amaç

Çocuk Beslenme Anketi'nin temel amac?, **okul ça?? çocuklar?n?n** beslenme davran??lar?n? ve ilgili çevresel faktörleri kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu ölçek, özellikle beslenme yetersizliklerinin veya riskli beslenme al??kanl?klar?n?n erken tespiti için klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara standart bir ölçüm arac? sunar. Ölçe?in kullan?m?, çocuk beslenmesi konusunda yap?lan epidemiyolojik çal??malara ve müdahale programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmeye olanak tan?r.

2017 y?l?nda gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas? (Erdim et al.), anketin Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu test etmek, dilsel e?de?erli?ini sa?lamak ve psikometrik özelliklerini geçerlik ve güvenirlik analizleriyle desteklemek amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Bu sayede, Türk literatürüne uluslararas? standartlarda bir beslenme de?erlendirme arac? kazand?r?lm??t?r.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü psikolojik yap?, do?rudan **çocuk beslenme davran??lar?** ve bu davran??lar? etkileyen tutumlard?r. Bu kapsam, genellikle çocu?un g?da seçimi, ö?ün düzeni, sa?l?kl? yiyecek

ARABPSYCHOLOGY.COM

ve abur cubur tüketimi aras?ndaki denge gibi alt boyutlar? içerir. Anket, çocuklar?n kendi bildirimlerine dayanarak veya ebeveyn/bak?c? bildirimleri arac?l???yla bu kompleks yap?y? nicelle?tirmeyi hedefler.

Ölçek, çocuklar?n sa?l?kl? beslenme ilkelerine ne ölçüde uyduklar?n? ve riskli g?da tüketimine olan yatk?nl?klar?n? saptamada kritik bir rol oynar. Yap?, beslenme psikolojisi ve halk sa?l??? modelleri çerçevesinde ele al?nmaktad?r.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, Erdim ve arkada?lar? (2017) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?nda kapsaml? geçerlik analizlerinin yap?ld??? rapor edilmi?tir. Bu analizler tipik olarak **yap? geçerli?i** (faktör analizi) ve ölçüt ba??ml? geçerli?i (ilgili beslenme ölçütleri veya di?er geçerli araçlarla korelasyon) içermektedir.

Uyarlama sürecinde, maddelerin kültürel uygunlu?u ve dilsel e?de?erli?i uzman görü?leri ile sa?lanm??, böylece anketin Türk popülasyonunda ölçmeyi amaçlad??? beslenme yap?s?n? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ü desteklenmi?tir. Elde edilen istatistiksel sonuçlar, ölçe?in Türkiye'deki okul ça?? popülasyonu için geçerli oldu?unu göstermi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in iç tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmeyi amaçlam??t?r. Bu çal??malarda, ölçe?in iç tutarl?l??? **Cronbach alfa katsay?s?** ile incelenmi?tir. Genel olarak, alfa katsay?s?n?n kabul edilebilir düzeyde (.70 ve üzeri) olmas?, ölçek maddelerinin ayn? temel yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ek olarak, güvenirlik analizleri kapsam?nda test-tekrar test güvenilirli?i de incelenmi? olabilir. Uyarlama çal??mas?, Çocuk Beslenme Anketi'nin zaman içinde tutarl? sonuçlar üretti?ini ve bu sayede ara?t?rmalarda güvenilir bir veri toplama arac? olarak kullan?labilece?ini varsaymaktad?r.

Faktör Analizi

Çocuk Beslenme Anketinin uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek ve orijinal ölçek boyutlar?n?n kültürel olarak uygunlu?unu belirlemek üzere **Faktör Analizi** kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n sa?laml???n? kan?tlayan temel istatistiksel yöntemdir.

Çal??mada, muhtemelen Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) veya Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. Bu analizler, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu veya en uygun kültürel yap?n?n belirlendi?ini do?rulam??t?r. Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in alt

ARABPSYCHOLOGY.COM

boyutlar?n?n teorik beslenme modelleri ile uyumlu oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim veya Ebeveyn Bildirimi Anketi (Self-report or Parent-report Questionnaire)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Okul Ça?? Çocuklar? (School-age children)

Age Group: Genellikle 6-12 ya? aral???.

Population Details: Türkiye genelinde ilkokul ve ortaokul düzeyindeki çocuklar.

Test Methodology: Anket, çocuklar?n beslenme al??kanl?klar?n? ve tutumlar?n? ölçmeye odaklanan bir dizi madde içerir. Uygulama, bireysel veya grup halinde, ka??t-kalem ya da dijital formatta gerçekle?tirilebilir. Puanlama, genellikle Likert tipi bir derecelendirme ölçe?i kullan?larak yap?l?r.

Anahtar Kelimeler

Beslenme e?itimi, diyet, obezite, psikometri, ölçek uyarlama, çocuk sa?l???, beslenme davran???.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Leyla Erdim: lerdim@istanbul.edu.tr

Correspondence Address: ?leti?im, sorumlu yazar Leyla Erdim üzerinden sa?lanabilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Uyarlama çal??mas? 2017 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik veya ticari amaçl? kullan?m? için spesifik izin ve ücret bilgileri, sorumlu yazar Leyla Erdim ile ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir. Telif haklar? genellikle uyarlamay? yapan yazarlara aittir.

PDF Kayna??: Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: cocuk-beslenme-anketi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Erdim, L., Ergün, A., & Ku?uo?lu, S. (2017). Okulça?? Çocuklar?nda Çocuk Beslenme Anketinin geçerlik ve güvenirli?i. *Clin Exp Health Sci,* DOI: 10.5152/clinexphealthsci.2017; 7: 100-6.

Çocuk Beslenme Anketinin Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ölçek uygulay?c?lar?n?n, maddelere ve puanlama yönergelerine eri?im sa?lamak için sorumlu yazar Leyla Erdim ile ileti?ime geçmeleri veya referans olarak belirtilen akademik yay?na (Erdim et al., 2017) ba?vurmalar? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM